

Keresztény Egyetemesség és Nemzettudat

Nemzetközi konferencia az Adventista Teológiai Főiskola rendezésében

„Ész» Isten nem személyné; logatá, minden nemzetből kedves neki az, aki föli őt» (ApCsel 10:34-35). Az evangélium h-vásnak el kell jutnia minden néphez, törzshöz, nyelvhez és nemzethez (Jel 14:6). Ezért Jézus Krisztus nem nyelv törzsek és nemzetek feletti embereket h-vott el » vannak ilyenek egyáltalán? », hanem magyarokat és szlovákokat, szerbeket és románokat, és így tovább, hogy még mielőtt eljárnak a vég, Isten országának evangéliumára hangoz. Egész világon, bizonyosul minden népnek (Mt 24:14). Kérem, hogy ez a konferencia, az itt elhangzó előadások és beszégek révén, felkésztessen bennünket a nagy missziós küldetésünk és a szellemi teljesítésünk Adventista Teológiai Főiskola rektora, Szilvási József ezekkel a szavakkal nyitotta meg azt a konferenciát, amit az intézmény Budapesten tartott 2015. Április 12. és 15. között.

A konferencia szervezői arra törekedtek, hogy kiegyensúlyozott formában ötvényesüljenek a konferencián a lelki, a szakmai és a gyakorlati szempontok. Ezért a konferenciát egy népnepélyes istentisztelettel nyitották meg, ahol »csai Tamás ünneplők az egyház küldetéséről beszélt, a szakmai napokat Szász Ernő déli terleti elnök, illetve Árd Róbert, vajdasági terleti titkárpáztáros Áh-tatival kezdték meg. A konferencia spirituális értékét emelte az Acapella Kárus és az Advent Kézponti Kárus, valamint Pappné Kocsis Teréz (cselló) és Tokics Imre (vers) szolgálata. A program moderátora a konferencia teljes ideje alatt Zarkán Teremy Krisztina volt.

A szakmai napokon nagy tömegt beszélt meg: a Biblia és a nemzettudat, a kereszténység és a magyarság, a kereszténység és a nemzetköziség kérdéseit, valamint ezek gyakorlati kivetkezéseit.

Biblia és nemzettudat

Az első bibliai előadás az népnepélyes megnyitón hangzott el. Magyarosi Barna, az Inter-Európai Divízió Nevelési és Családi Osztályának vezetője tartotta arról, hogy a nyelvek közötti különbség Istentől van, aki elárta, hogy az emberek benépesésük a földet. Isten párnkésdikor sem adott egy mennyei eszperantó nyelvet, ehelyett lehetővé tette, hogy az apostolok minden népet saját nyelvükön tudjanak megszólítani. Isten nem szánteti meg sem a nyelvi, sem a nemzeti különbségeket, de Jézus Krisztusban egy olyan új identitással ajándékoz meg bennünket, melynek keretei között helyekre kerülnek a kültörnk élő nyelvi, népi, nemzeti eltérések.

Perintfalvi Rita a bási egyetemről János kinyitott az az ironikus zenetét mutatta be, miszerint János, aki Izrael népet

kárpiseli a kárvnyben, nem ártott felelősséget sem a hajásokort, sem a Nivában élő idegen népekort, akiket Isten málysges szálnalmban meg akart menteni.

Horváth Orsolya a káinaíni asszony páldáján keresztül mutatott rá, hogy Jézus úgy tett, mintha el akarta volna utasítani az asszonyt, de valójában éppen azzal vonzotta magához, hogy távolodni kezdett tőle. A tártánetnek azonban nemcsak az asszonyra nézve van jelentése, hanem a tanítványokra nézve is, akiknek meg kell tanulniuk, hogy ne tekintsek a pogányokat ebeknek, hanem inkább lássák meg bennük az istengermekség várományosait.

Kormos Erik

Pál apostol tanításait vizsgálva rámutatott, hogy Krisztusban, azaz a Krisztussal való kárvnyben oldódnak meg a nemzetiségi különbségek. Gallusz László a Jelenések könyve alapján arra szelt, hogy a kárvnyben nincs ellentmondás a misszió egyetemessége és a népek, nemzetek, nyelvek és társaságok egyedisége között, hiszen mindkettő más szerepet tölt be: az egyetemesség Isten egész emberiségre kiterjedő áldozat-tő szándékára, a népek, nyelvek, nemzetek és társaságok említtése viszont a szándék gyakorlati megvalósulására szel. Isten az embereket abban a mivoltukban áldozat-ti, amiben találja őket. Az áldozat-tő nem azt jelenti, hogy elvesztjük nemzeti, nyelvi, nemzeti identitásunkat, hanem azt, hogy ezek az identítások új értelmet kapnak Isten országában, tártánet nem válsztanak szét, és nem állítanak szembe, hanem gazdagítanak minket.

Keresztényiség és magyarság

Köt

egyháztártánet és egy jogász, aki elsősorban apologetikai, szociális kérdésekkel foglalkozik arra szelt, hogy a fent megfogalmazott elvek hogyan (nem) érvényesültek a magyar egyházak tártánetében, és a jelenlegi keresztény nemzetinek nevezett kurzusban.

Korányi

András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem professzora a háromnyelvű (német, szlovák, magyar) evangélikus kárvnyben belső válságait mutatta be, Tonhaizer Tibor pedig a tártánet korba, majd a kurucok korba vezetett vissza bennünket. Rámutatott, hogy a tizenhatodik században a nyugati országok keresztényei fennen hangoztatták, hogy a tártánettel harcoló magyarok a nyugati keresztényiség váldóbtáji, miközben semmit sem tettek azért, hogy tártánetben bennünket ebben a harcban. Magyarországot sorsára hagyták, s miközben az ország kívül állt a tártánet folytatott harcokban, a nyugati országok arra vártak, hogy ártánetek feletle az uralmat. Ez a kárvny a tizenhetedik században arra kávtette a magyar keresztényeket, hogy szoros párhuzamot vonjanak Izrael és a magyarság sorsa között, és úgy határozzák meg magukat, mint válsztott nép, aki csak Istenre szalmáthat.

Michélsz Richárd tanársegéd a keresztény Ás a magyar identitás viszonyát vizsgálta meg azokat a mintákat kárvetve, amit a vallás és a kultúra kapcsolatának huszadik századi kutatási megfogalmaztak, és rámutatott, hogy milyen veszélyek származhatnak abból, ha észszemossuk a vallási és a nemzeti identitásunk közötti határokat. A kereszténység és a magyarság közötti kapcsolat vizsgálata, egymással össze nem mosható és fel nem cserélhető identitás: előbbi ögi hivatásunkról, utóbbi földi állapotunkról szól.

Kereszténység és nemzetköziség

A konferencia másnap ezen a vonalon haladt tovább, kiterjesztve ezt a gondolatot a kereszténység és a nemzetköziség témájára. Farkas Győző az erdélyi származású, de jelenleg Ukrajnában szolgálatot teljesítő lelkipásztor öletszerű, szemléletes beszámoló tartott arról, hogyan önek egyértelműen nemzetiségű emberek a háború által sötétített Ukrajna területén. Szavai-ból mindenki megérthette, hogy amiről beszélnék, az nem távoli, elvont elméleti kérdés, hanem igen súlyos valóság.

Jacob J. Doedens professzor a Sárospataki Református Akadémia holland származású professzora, akinek felesége magyar, szintén nagyon szemléletes kápet adott arról, hogy a nemzeti kérdés mindig akkor válik akut problémává, amikor egy népcsoport identitása veszélybe kerül. Akár arról van szó, hogy valamely népet támadás ö nemzeti mivoltában, akár arról, hogy a nemzeti identitás feloldásni látszik a széleskörű gesen egyoldalú internacionalizmusban, mindig az a népek természetes reakciója, hogy valódeni kezdik azt, amijük van: nyelvüket, etnikai, népi, nemzeti sajátosságait.

Szilvási József a ruandai tanulókat mutatta be. A misszionáriusok magukkal vittek Afrikába egy szármű ideológiát, miszerint az afrikaiak Noé megátkozott fiának a leszármazottai, ezért arra hivatottak, hogy a távoli nép rabszolgái legyenek. A legsúlyosabb kihívás azonban abból fakadt, hogy az egyházak számára fontosabb volt saját társadalmi befolyásuk védelme, mint a misszió területén ölé emberek érvényesítése. Ezért mindig az öppen regnáló hatalom mellé álltak, és gátlástalanul kiszolgálták azt. Ennek kávetkezében az egyház elvesztette hitelét, és az emberek fokozatosan elfordultak tőle. A társadalmi tanulóga, hogy az egyház legyen ös maradjon egyház, Krisztus nyája, az igazság oszlopa és erőse, hű tanú, és ha beleszá a világv dolgaiba, csak olyat mondjon, amit akkor is tud vállalni, amikor öj szelek fájnak.

Bárc Tamás professzor az Evangélikus Hittudományi Egyetemről Luther Márton kettős kormányzásról szóló tanításai alapján arról beszélt, hogy mit jelent a keresztények számára, hogy egy időben két világ polgárai. Szigeti Jenő rámutatott, hogy a felvilágosodás korának hátról alapelve a szabadság, az egyenlőség és a testvériség fontos keresztény, bibliai értékek szekularizált formái voltak. Ezek közül a testvériség lett a nacionalista valláspolitikák alapszava, amit akkor haladhatunk meg, ha megértjük, hogy magyarnak lenni nem rang, hanem felelősség, szolgálat. Nem érdem, hanem tartozás. Tokics Imre arról szól, hogy mit jelentett a haza a fogság utáni zsidóság számára, és a perzsa kor társadalmi változásai között hogyan alakul ki az a tudat, hogy a haza nem az a hely, ahol letünk, hanem maga Palesztina, hanem a Messiás országa.

Gyakorlati megközelítések

A kárpátok gyakorlati oldalát először a Pannon Egyetem szociológia és antropológia professzor emeritusa, Kamarás István világította meg azzal, hogy kutatásainak eredményei alapján bemutatta, mit gondolnak a különböző vallási közösségekhez tartozó emberek a keresztény egyetemesség és a nemzet tudat viszonyáról. Mihalec Gábor a felekezeti és a nemzetiségi vegyes hányasságokról szólva rámutatott, hogy előbbi gyakran egyházfegyelmi ügyként kezeljük, az utóbbit viszont hajlamosak vagyunk figyelmen kívül hagyni, pedig a nemzetiségi közösségek olyan kihívások a hányasságban, amivel szembe kell néznünk. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy eltörő nemzetiségek ne létsenek hányasságot, hanem azt, hogy még a jegyeség idején tudatosan kösszóljanak fel a kihívások kezelésére.

Ebben a blokkban az utolsó előadást Szilvási András tartotta, aki arról beszélt, hogy a hetednapos adventista mozgalom a tizenkilencedik században egy észak-amerikai kis közösség volt, ami mára egy soknemzetiségű egyház lett. Mivel az egyház nem térhet vissza a tizenkilencedik századba, újra kell gondolnia identitásának hátról alapvető elemét a mai körülmények között: az üzenetet, a felelősséget és az etoszt. Mindez azzal jár, hogy fel kell adnunk az ézsaszentelt arroganciánkat és el kell sajátítanunk a párbeszédre való készséget lelkületet.

A romániai adventista televízió "egy előadás" kivételével felvette a konferencia anyagát, így azok hamarosan hozzáférhetőek lesznek az Adventista Teológiai Főiskola honlapján. Köszönet egy tizenperces televíziós beszélgetés is, amiben Szilvási József, Magyarosi Barna és Gallusz László foglalta össze a konferencia tanulságait.

Milyen visszhangja volt a konferenciájának? Csupán kettőt szeretnék idézni. Az egyik egy kollégától való, és így szól: "Ez találkozásunk magunkat, hasznosnak tartjuk és értékeljük az esemény jó szervezését." A másik egy előadás reakciója, aki mégis témáink után kutatva rátalált egy tanulmányra, ami összefogta a konferenciával, és azonnal elküldte kollégájának. Ez azt mutatja, hogy a konferencia témái tovább élnek a résztvevőkben, gondolkodnak és beszélgetnek róla. Szilvási József a konferencia megnyitójában éppen erről szólt, amikor kijelentette, szeretnék, ha a konferencia nem lejárna, hanem megnyitna valamit: a határon belül és kívül élő magyar ajkú emberek között bibliai gondolkodást és párbeszédet. "E konferencia megszervezésével elsősorban azt a célt tűztük magunk elé" mondta a főiskola rektora "hogy kitárjuk az intézmény kapuit azok előtt is, akik az ország határain kívül élnek, és akik anyanyelvükön szeretnének elmélyülni a szent tudományokban."

ATF